

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on alkuperäisen julkaisun final draft -versio.

Käytä viitatessasi alkuperäistä julkaisua:

Laiho, M. & Varhelahti, M. 2024. Johtamiskoulutuksen uudet tuulet: luonto, hevoset ja hyvinvointiteknologia itsensä johtamisen tukena. Turun Sanomat, Puheenvuoro 16.7.2024.

URL: <https://www.ts.fi/puheenvuorot/6380412>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia.

Rinnakkaistallenteisiin liittyvät tiedustelut: julkaisutiedonkeruu@turkuamk.fi

Puheenvuoro

Maarit Laiho, Mervi Varhelahti: Johtamiskoulutuksen uudet tuulet: luonto, hevoset ja hyvinvointiteknologia itsensä johtamisen tukena

Turun Sanomat
16.7.2024 5.00

PUHEENVUORO

Johtajuuden kehittäminen, jonka ytimessä on itsensä johtaminen, vaatii aikaa ja tilaa. Nykytyöelämässä ei tällaista itsensä kehittämiseen varattua aikaa tai tilaa juurikaan ole. Kiireinen toimistoympäristö ei ole paras paikka oman johtajuuden äärelle pysähtymiseen. Ollakseen todella vaikuttavaa johtamiskoulutuksen on saatava aikaan muutos johtajan ajattelussa ja toiminnassa ja sitä kautta koko työyhteisössä.

Johtajuus- ja oppimiskäsityksissä tapahtuneesta muutoksesta huolimatta innovatiivisia oppimisen tiloja, kuten luontoa, eläimiä ja hyvinvointiteknologiaa, hyödynnetään johtamiskoulutuksessa vielä melko vähän. Syynä lienee se, ettei niiden vaikuttavuudesta koulutuksessa ole riittävästi tutkittua tietoa.

Uudenlaisten innostavien ja motivoivien oppimisympäristöjen mahdollisuus piilee siinä, että ne tukevat oman johtajuuden äärelle pysähtymistä ja aitoa itsereflektiota.

Käsitys hyvästä johtamisesta ja johtajuudesta on muuttunut merkittävästi viimeisen sadan vuoden aikana. Tieteellisen liikkeenjohdon peruja oleva työsuorituksen tiukka kontrolli on jäänyt taakse, ja nykyään johtajan keskeisenä tehtävänä pidetään työntekijän työsuorituksen mahdollistamista ja tukemista. Tällaisen johtamisosaamisen kulmakiviä ovat itsetuntemus ja kyky johtaa itseään.

Oppimisen puolestaan ajatellaan nykyään tapahtuvan tietoa aktiivisesti etsimällä ja prosessoimalla, liittämällä sitä omiin aiempiin kokemuksiin, refleктоimalla ja kokemuksiä sekä ajatuksia jakamalla. Oppimisen sosiaalinen ulottuvuus liitetään mukaan koulutukseen esimerkiksi erilaisten työpajojen ja ryhmätöiden avulla.

Viimeaikainen hyvinvointitutkimus tuo selkeästi esiin innovatiivisten ympäristöjen merkityksen ja tarjoaa siten arvokkaita näkökulmia myös johtamiskoulutuksen vaikuttavuuden kehittämiseen.

Esimerkiksi luonnon rauhoittava, stressiä alentava ja keskittymiskykyä vahvistava vaikutus on ilmeinen. Eläinavusteisuus puolestaan tarjoaa erinomaisen keinon läsnäoloon, reflektion ja tunnetaitojen kehittämiseen. Johtamisosaamisen kehittämisen kannalta merkittävää on myös hyvinvointiteknologian, kuten älysormusten, motivoiva rooli oman toiminnan tunnistamisessa ja säätelyssä.

Turun ammattikorkeakoulun toteuttamassa ja Euroopan sosiaalirahaston rahoittamassa Hohtaminen-hankkeessa kehitettiin Hohtaminen® – Kohti kestävästä johtamista valmennuskokonaisuus. Valmennuksen keskiössä on itsensä johtaminen ja siinä hyödynnetään laajasti erilaisia innovatiivisia oppimisympäristöjä, kuten luontoa, hevosavusteisuutta ja hyvinvointiteknologiaa.

Kokemukset Hohtaminen-valmennuksessa käytetyistä innovatiivisista oppimisympäristöistä ovat rohkaisevia. Luonnossa oleminen koetaan miellyttäväksi ja rentouttavaksi. Luontoympäristö tukee luottamuksellisen ja vertaistuellisen keskusteluympäristön rakentumista. Valmennuksen aikainen tiivis vuorovaikutus toisten osallistujien ja kouluttajien kanssa nähdään erittäin merkityksellisenä.

Valmennuksen hevosavusteiset osuudet koetaan oivalluttaviksi. Hevosten kanssa työskentely on innostavaa, ja se tuottaa vahvan tunnekokemuksen. Hevoset synnyttävät oivalluksia muun muassa siitä, miten oma tunnetila heijastuu vuorovaikutukseen ja miten selkeästi tämä näkyy ulospäin.

Oppimista tukevan teknologian, kuten älyormuksen, tuottama tieto puolestaan auttaa oman työn ja sen herättämien tunteiden reflektoinnissa. Älyormuksen käyttö itsereflektion tukena voi herättää uusia oivalluksia muun muassa johtajan omiin vahvuuksiin liittyen.

Innovatiiviset oppimisympäristöt tarjoavat uudenlaisen tilan ja paikan johtajuuden kehittämiseen. Erityisesti luonto ja eläimet tukevat itsensä johtamisen kehittymistä ja siten myös johtamisvalmennuksen vaikuttavuutta. Vastatakseen tulevaisuuden työelämän ja johtamisen vaatimuksiin johtamiskoulutusten ja -valmennusten suunnittelussa tulee ottaa innovatiivisten oppimisympäristöjen tarjoamat mahdollisuudet paremmin huomioon.

Kirjoittajat Maarit Laiho, KTT ja Mervi Varhelahti, KT toimivat yliopettajina, Turun ammattikorkeakoulussa; Tekniikka ja liiketoiminta, Master School.